

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України
Спілка економістів України
ПАТ «Райффайзен банк Аваль»

Збірник тез

**III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
здобувачів вищої освіти і молодих вчених**

**«ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ, УПРАВЛІННЯ:
НАУКОВІ ПІДХОДИ
ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ»**

11 березня 2020 року м. Херсон

УДК 33(477)

Економіка, фінанси, управління: наукові підходи та практика реалізації: зб. матеріалів здобувачів вищої освіти і молодих вчених III Всеукр. наук. – практ. конф. / за ред. Танклевської Н.С. Херсон : ХДАУ, 2020. 253 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції висвітлюють широкий спектр теоретичних і практичних питань розвитку економіки України. Тематика конференції охоплює питання дослідження сучасного стану економічних відносин та фінансової діяльності суб'єктів господарювання, управлінські та адміністративні аспекти розвитку підприємництва в Україні. Призначено для науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти, слухачів інститутів підвищення кваліфікації, спеціалістів з економіки та освіти.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-методичною комісією економічного факультету Херсонського державного аграрно-економічного університету

Таким чином, основними положеннями, що забезпечують методичку планування фінансового потенціалу підприємства аграрної галузі є такі:
адаптація системи господарювання суб'єкта до фінансових відносин;
впровадження гнучкого ризик-менеджменту фінансового потенціалу;
забезпечення інтегрованої оцінки та планування фінансового потенціалу з метою забезпечення стійкого фінансового стану підприємства за умови змін зовнішнього і внутрішнього середовища.

Об'єктами планування фінансового потенціалу виступають фінансові ресурси, що формуються в процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту; фінансова діяльність суб'єктів господарювання; фінансові відносини, які отримують в плані кількісне вираження; дохід (виручка) від реалізації продукції; формування прибутку та його розподіл; обсяги відрахувань у відповідні фонди, у т.ч. дивідендні з подальшим їх використанням; обсяги позикових джерел фінансових ресурсів, умови та строки їх залучення; обігові кошти, джерела їх формування та поповнення; капітальні вкладення та джерела їх фінансування; податкові платежі та розрахунки з бюджетом; фінансові інвестиції; випуск власних цінних паперів.

Література

1. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента: в 2-х т. – 3-е изд., перераб. и доп. / И. А. Бланк. – М.: ОМЕГА-Л, 2011. – Т.1. – 656 с.
2. Фінансове планування і управління на підприємствах: Навчальний посібник / Г.А. Семенов, В.З. Бугай, А.Г. Семенов, А.В. Бугай. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 432 с.
3. Царев В. В. Внутрифирменное планирование / В. В. Царев. – СПб.: Питер, 2002. – 496 с.
4. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник / В.М. Шелудько. – К.: Знання, 2006. – 439 с.

Пристемський О.С. – д.е.н., доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет, м.Херсон

АНАЛІЗ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Формування ефективної структури фінансування сільського господарства, що безпосередньо впливає на рівень фінансової безпеки розвитку сільського господарства, знаходиться у центрі уваги багатьох вітчизняних та закордонних вчених [1]. Аналіз фінансово-економічних показників сільського господарства України дозволив виявити, що у структурі фінансових ресурсів найбільша частка належить власному капіталу підприємств, як головному джерелу їх утворення. Безумовно, наявність власного капіталу має безліч переваг для забезпечення фінансової безпеки

підприємства, але разом з тим має певний перелік обмежень, які стримують ефективно їх функціонування та розвиток. Таким чином власний капітал більшості підприємств сільського господарства виявився незахищеним від дії зазначених умов, що віддзеркалилось порушенням фінансової безпеки досліджуваної галузі. Відповідно існує залежність структури фінансових ресурсів від фінансової стійкості господарюючих суб'єктів галузі для збереження їх фінансової безпеки.

Особливості сільськогосподарського виробництва значно впливають на функціонування галузі, що в першу чергу віддзеркалюється на його фінансовому забезпеченні. Існуюча структура фінансових ресурсів, яка протягом останніх років є відносно стабільною, не здатна задовольнити в повному обсязі потреби галузі, а концентрація власного капіталу як пріоритетного джерела фінансування знижує мобільність та адаптивність господарюючих суб'єктів до світових тенденцій. Сучасні умови міжнародних аграрних ринків мають дуже високі орієнтири, на які необхідно рівнятися вітчизняним виробникам. Перш за все це стосується якості виробництва та засобів виробництва. Обоє із зазначених факторів взаємозалежні.

Більшість господарюючих суб'єктів галузі не можуть дозволити здійснювати сільськогосподарську діяльність із використанням сучасного технічного оснащення, використовувати технології часто морально застарілі, а наявність на ринку дрібних виробників (господарств населення), які взагалі не підлягають об'єктивному аналізу, порушують фінансову безпеку галузі, що в першу чергу має вплив на ринкову конкурентоздатність продукції. Першопричиною даного становища варто назвати низький рівень фінансового забезпечення. Адже оновлення технічного оснащення виробництва вимагає значних капіталовкладень. І ми отримуємо замкнуте коло порушення фінансової безпеки: низька якість продукції та висока собівартість виробництва знижують прибутки господарюючих суб'єктів; отримуючи низькі прибутки господарюючі суб'єкти не мають можливості збільшити обсяг фінансових ресурсів; за відсутності достатнього обсягу фінансових ресурсів господарюючі суб'єкти не мають змоги покращити якість виготовленої продукції, знизити її собівартість і як наслідок зміцнити ринкову позицію, щоб отримати більші прибутки й збільшити обсяг фінансових ресурсів і так далі.

Серед традиційних джерел фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств, які включають власний капітал, банківське кредитування та інвестиції, існують альтернативні, до яких входять зокрема лізинг. Обмеженість фінансових ресурсів у сільському господарстві викликає погіршення його фінансової безпеки. Найбільш гостро дане питання стосується матеріально-технічної бази виробництва, висока вартість якої є невід'ємною для малих та середніх підприємств. Це впливає на зниження якості виробництва, погіршення експортного потенціалу галузі, оскільки зменшується парк нової високоефективної сільськогосподарської техніки, а капітальний і поточний ремонт існуючої не проводиться через ціну запасних матеріалів. Виробництво сільськогосподарської продукції має бути

забезпечене високотехнологічними засобами, щоб залишатися конкурентоздатними на внутрішньому та зовнішньому ринках. Як показали результати проведеного аналізу, в Україні кредити відіграють важливу роль у фінансовій безпеці розвитку сільського господарства. За роки незалежності стан кредитного забезпечення галузі зазнало значних реформ [2].

Компенсація відповідно до даної програми надається на конкурсній основі підприємствам сільського за кредитними угодами. Необхідно зауважити, що такий різновид бюджетної підтримки є вкрай важливий для розвитку сільського господарства та забезпечення його фінансової безпеки, але його функціонування є неефективним та передбачає вибір лише певних господарюючих суб'єктів, що знижує його об'єктивність.

Альтернативним інструментом залучення кредитних фінансових ресурсів для підтримання фінансової безпеки розвитку сільського господарства на сьогодні є аграрні розписки. Фінансова аграрна розписка – це аграрна розписка, що встановлює безумовне зобов'язання боржника сплатити грошову суму, розмір якої визначається за погодженою боржником і кредитором формулою з урахуванням цін на сільськогосподарську продукцію або живі тварини у визначеній кількості та якості [3]. Виконання боржником зобов'язань за фінансовими аграрними розписками здійснюється лише в безготівковій формі. Функціонування фондового ринку у Україні має безліч перепон та повну відсутність ліберальної підтримки державних органів, але найбільшого ускладнення зазнав даний процес саме для господарюючих суб'єктів сільського господарства після погіршення політичної ситуації в країні. Про це свідчать аналітичні дані обсягів залучення коштів українськими агрохолдингами через зарубіжні фондові біржі [4]

Необхідно звернути увагу, що значного впливу на фінансову безпеку сільського господарства здійснює доступність фінансових ресурсів, їх належний обсяг та стабільність надходження. Завдяки широким фінансовим можливостям, фондовий ринок дозволяє значно зміцнити фінансову безпеку сільського господарства, забезпечивши надходження необхідних грошових ресурсів. Варто врахувати, що у сучасних умовах він потребує реформування та адаптування до економічної системи країни.

Забезпечення фінансової безпеки розвитку сільського господарства відбувається також за рахунок безоплатних цільових фінансових ресурсів, зокрема шляхом фінансування благодійними фондами, діяльність яких направлена на подолання загальнодержавних або світових проблем, серед яких подолання бідності, підтримання продовольчої безпеки тощо. Крім того, високою ефективності у питанні фінансового забезпечення сільського господарства як пріоритету його фінансової безпеки відзначаються іноземні інвестиції [5].

Фінансове забезпечення розвитку сільського господарства реалізується шляхом розширення джерел фінансових ресурсів підприємств галузі. Серед пріоритетних джерел фінансових ресурсів варто віднести лізинг, компенсація кредитів, аграрні розписки, фондові біржі, іноземні інвестиції та благодійні

фонди. Фінансова безпека розвитку сільського господарства потребує ефективного фінансового забезпечення, яке досягається шляхом залучення альтернативних джерел фінансування, серед яких лізинг, кредитування, аграрні розписки, фондові біржі, іноземні інвестиції.

Література

1. Modigliani F., Miller M. Corporate Income Taxes and the Cost of Capital: A Correction. *American Economic Review*, 1963, vol. 53, no. 3.
2. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 300 – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/300-2015-%D0%BF/para%28#n8> (дата звернення 03.02.2020р.)
3. Пояснювальна записка до Проекту Закону України «Про аграрні розписки» №9610 від 19.12.2011 р. // Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=42135 (дата звернення 04.02.2020р.)
4. Варшавська фондова біржа [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.gpw.pl/o_spolce_ru (дата звернення 05.02.2020р.)
5. Пристемський О.С. Фінансове забезпечення розвитку сільського господарства як фактор його фінансової безпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Економіка і менеджмент*. 2017. С. 18-21

*Пулянович О. В. - к.е.н., доцент
Херсонська філія Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова, м. Херсон*

СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СИСТЕМОЮ ПІДПРИЄМСТВА

Управління фінансовою системою підприємства в сучасних умовах стикається з низкою проблем. Однією з основних проблем є проблема оцінки і вчинення правильних дій на грошові потоки. Існують різні групи грошових потоків, одні більше піддаються управлінню, такі як грошові потоки всередині підприємства, інші менше (наприклад, грошові потоки між підприємством і державою). Тому перед тим, як приймати рішення, необхідно провести виявлення та оцінку грошових потоків на підприємстві.

Значний внесок у розробку механізмів і методів управління грошовими потоками внесли такі вітчизняні і закордонні дослідники як В.М.Андрієнко, І.Ансоф, Я.Г.Берсуцький, Ст.Бір, І.А.Бланк, В.М.Вовк, П.В.Єгоров, О.І.Кольвах, Ю.Г.Лисенко, В.П.Мікловда, Д.Нейман, В.Ф.Палій, В.Л.Петренко, В.М.Федосов, Дж.Форрестер, М.Г.Чумаченко.